

EL TEMPS

L'altra batalla d'Alger

Fa sis anys, la decisió del govern algerià d'anul·lar el resultat d'unes eleccions dominades pels islamistes del FIS (Front Islàmic de Salvació), va fer presagiar el pitjor. Des d'aleshores, al voltant de 65.000 persones han mort, víctimes del terrorisme islàmic, en una sagnant confirmació de la greu irresponsabilitat del govern d'Algèria quan va anul·lar aquelles eleccions i també de la greu complicitat de les potències àrabs i europees, que van creuar-se de braços amb l'excusa de la no-ingerència.

Les 65.000 morts són obra, per descomptat, dels fanàtics que han premut el gallet dels fusells o que han apunyalat les víctimes. Però el factor del fanatisme religiós ja no és prou per explicar una situació que ha arribat a uns extrems aberrants, a finals del segle XX i en plena riba mediterrània, bressol de civilitzacions. També de les àrabs.

La responsabilitat en les matances dels líders islàmics que inspiren aquesta mena de guerra diabòlica, encara que no s'hagen tacat les mans de sang, és evident. I molt probablement també en tenen la culpa el govern i els militars algerians, que han demostrat amb escreix que no estan a l'alçada de les circumstàncies, ni han pogut evitar les acusacions que són ells mateixos els qui han tolerat el terrorisme per aconseguir, davant del país, una força i una autoritat que no han sabut guanyar per mètodes democràtics.

Però ni tan sols això explica les 65.000 morts, un miler de les quals s'han produït des de començament d'any i de la manera més brutal, sense discriminar edats ni sexes, i el que és encara pitjor, massacrant sectors humils de la població completament innocents. Les explicacions segurament també cal buscar-les, a més del que hem dit, en el comportament dels països i les civilitzacions "occidentals" cap al fenomen islàmic, massa proper per haver-lo posat irreflexivament en el sac de les cultures exòtiques, tercermundistes i fins a cert punt "menyspreables". És ben cert

que no conèixer és no comprendre, i d'ací al menyspreu o al rebuig només hi va un pas.

No es pot descartar mai una reacció extrema quan un poble amb una cultura i una religió mil·lenàries, tan respectables com les altres, se sent rebutjat per les altres cultures ("els moros són bruts"...), i, al damunt, maltractat pels seus governants. Quan se'l condemna a arrossegar frustracions i penúries sense donar-li alternatives. Llavors, l'aparició del fanatisme com a vàlvula d'escapament és perfectament possible, com demostra la història, i no haver après aquesta lliçó pot tenir conseqüències lamentables. Segurament les explicacions al cas algerià, per més complex que siga, van per aquí.

De tota manera, ara cal actuar. La Unió Europea ha decidit no rentar-se més les mans mentre veu el que passa a Algèria i, fins i tot, el govern francès ha deixat de banda la seua tradicional i escrupolosa no-ingerència i ha demanat al govern algerià que protegezca la població. No n'hi haurà prou: donar un toc als governants que no han pogut parar 65.000 assassinats és insuficient i s'ha d'anar ja per la via de les comissions internacionals d'investigació, aclarir fets, determinar responsabilitats i actuar. En altres ocasions, la reacció internacional, sota el lideratge nord-americà, ha estat molt més enèrgica del que ho ha estat fins ara amb Algèria.

Que siga ara la Unió Europea qui agafe les regnes de l'acció internacional en el cas algerià és incert, perquè l'acció comunitària no ha estat mai gaire eficaç en aquests afers, però és responsable. Responsable i raonable des del punt de vista del veïnatge geogràfic i dels interessos polítics, econòmics i socials que Europa comparteix amb els països del Magrib. L'únic dubte és si els europeus i els governs d'aquesta banda del Mediterrani serem capaços de comprendre, respectar i actuar en conseqüència, a més d'enviar a l'altra banda comissions d'investigació, mantes i medecines. ■

"Les explicacions també cal buscar-les en el comportament dels països i civilitzacions 'occidentals' cap al fenomen islàmic, massa proper per haver-lo posat irreflexivament en el sac de les cultures tercermundistes i, fins a cert punt, 'menyspreables'."